

Dato: 07.09.2022
Vår ref: 282/22-013

Til kontrollutvalget i
Lyngdal kommune

Nummerert brev nr. 5

Resultat fra forenklet etterlevelseskontroll av finansforvaltningen

Revisor har gjennomført en forenklet etterlevelseskontroll iht kommuneloven § 24-9 innen området finansforvaltning. Kontrollen er utført for perioden 01.01.2021 – 31.12.2021, jf. orientering til kontrollutvalget datert 16.12.2021.

Følgende er undersøkt:

- De langsiktige plasseringene er foretatt i samsvar med rammer gitt i finansreglementet.
- Rapportering til kommunestyret skal være i henhold til finansreglementets kapittel 5.

Kontrollkriteriene er hentet fra:

- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18.11.2019 nr. 1520.
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 22.6.2018 nr. 83.
- Kommunens finansreglement vedtatt i kommunestyret den 4.2.2021, sak 5/21.

Vi har valgt ut og kontrollert kommunedirektørens rapportering til kommunestyret i 2021. Det er rapportert per 31.12.2020, per 30.04.2021 og per 31.08.2021. Videre har vi vurdert kommunens langsiktige plasseringer per 31.08.2021 og 31.12.2021.

Vi har gitt en uttalelse med negativ konklusjon. Kontrollen har avdekket følgende forhold:

Langsiktige plasseringer

De langsiktige plasseringene er kontrollert mot finansreglementets angitte bestemmelser når det gjelder

- allokering,
- kredittrammer for plasseringer i rentebærende instrumenter,
- rammer med hensyn til renterisiko for rentebærende instrumenter som føres som omløpsmidler,
- rammer for plasseringer i aksjerelatert risiko,
- rammer for plassering i eiendomsmarkedet

På bakgrunn av at de gitte begrensningene i finansreglementet kan tolkes på ulike måter, har revisor i sine konklusjoner lagt til grunn kommunedirektørens tolkning. En annen forståelse

Hovedkontor

Flekkefjord
Kirkegaten 50
4400 Flekkefjord
Telefon 47 25 47 20
E-post: post@komrev-sor.no
Organisasjonsnummer: 974 783 169MVA

Avdelingskontorer

Lyngdal
Postboks 353
4577 Lyngdal
Telefon 46 94 65 53

Mandal
Store Elvegata 1a
4514 Mandal
Telefon 99 30 22 38

av reglementet ville kunnet gitt andre konklusjoner. Følgende ligger til grunn for konklusjonene:

Kredittrammer for plasseringer i rentebærende instrumenter:

I reglementet heter det:

«Investeringer i rentebærende instrumenter skal være som andel i verdipapirfond. Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern, jf. punkt 2.4a

Pengemarkeds plasseringer skal ha minste gjennomsnittlige kredittrating "Investment grade", dvs. rating tilsvarende BBB- eller bedre.

For plasseringer innen obligasjoner kan inntil 10 % av totalporteføljens samlede eksponering ha en eksponering med høyere kredittrisiko enn Investment Grade.»

Kommunedirektøren tolker 3. avsnitt i bestemmelsen slik at 10 %-andelen av plasseringer i obligasjoner med høyere risiko enn Investment Grade skal beregnes ut fra kommunens totale verdipapirportefølje. Alternative forståelser kan være at andelen skal beregnes ut fra den totale porteføljen av obligasjonsfond, eller at det er krav til kredittkvalitet i det enkelte obligasjonsfond. Revisor har lagt kommunedirektørens tolkning til grunn. Kredittrisikoen var per 31.08.21, lavere enn Investment Grad for mindre enn 10 % av totalporteføljen når denne andelen beregnes ut fra kommunens samlede portefølje av verdipapirer. Hvis en hadde lagt den totale obligasjonsporteføljen til grunn ved beregning av andelen, ville kredittrisikoen i porteføljen ligget over den gitte grensen i finansreglementet.

Rammer med hensyn til renterisiko for rentebærende instrumenter som føres som omløpsmidler

Følgende står i reglementet:

«Den gjennomsnittlige løpetiden for rentebærende papirer som er bokført som omløpsmidler (pengemarkedet og obligasjoner), skal tilpasses renteforventningene og ikke overstige 4 år.»

Kommunedirektøren tolker bestemmelsen slik at den gjennomsnittlige løpetiden (rentedurasjon) skal beregnes for porteføljen av pengemarkedsfond og obligasjonsfond samlet. Alternativ forståelse kan være at begrensningen gjelder det enkelte fond. Revisor har lagt kommunedirektørens tolkning til grunn. Rentedurasjonen er under 4 år når porteføljen ses under ett.

Rammer for plasseringer i aksjerelatert risiko

Følgende står i reglementet:

«Plasseringer i aksjemarkedet skal forvaltes etter en konservativ risikoprofil, og det skal tilstrebes god spredning mellom ulike sektorer og regioner for å sikre en mest mulig veldiversifisert portefølje.»

Kommunedirektøren legger til grunn at tolkningen av en konservativ risikoprofil er at plasseringene har en god spredning mellom ulike sektorer og regioner for å sikre en mest mulig veldiversifisert portefølje. Alternativ forståelse er at plasseringene skal ha en konservativ risikoprofil som skal være veldiversifisert. Revisor legger til grunn kommunedirektørens forståelse av finansreglementets begrensning av aksjeplasseringer.

Aksjeporteføljen er veldiversifisert. «Konservativ» er ikke nærmere definert og det ville være vanskelig å ta stilling til kommunens plassering ift dette kravet.

Rapportering til kommunestyret

Vi har kontrollert kommunedirektørens rapportering til kommunestyret om finansforvaltningen per 30.04.2021 og 31.08.2021. Rapporteringene følger ikke samme mal, og har således ulike mangler. Vesentlige mangler er:

- Det er ved rapporteringer til kommunestyret ikke gitt en fullstendig beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene, rammene og begrensningene for forvaltningen av kortsiktig og langsiktig likviditet, jf. finansreglementets kap. 5 og finansforskriften § 8.
- I 1. tertial er avkastningen på langsiktige plasseringer målt opp mot referanseindeks. Det er ikke opplyst hvilken referanseindeks som er benyttet.
- I rapporten for 1. tertial er det ikke gjennomført stresstest og vurdert kommunens evne til å håndtere et potensielt tap.
- I rapporteringen om langsiktige midler er det i 2. tertial ikke opplyst om hva som har vært avkastning i prosent, eller målt avkastningen opp mot referanseindeks eller 3 mnd NIBOR (som kommunens målsetning er knyttet til).
- I rapporten for 2. tertial er det vist en stresstest for langsiktige plasseringer, samt opplyst om tapspotensiale for kommunens gjeldsportefølje. Disse resultatene bygger på ulike forutsetninger når det gjelder endring i rente. Det er ikke opplyst hvilken gjeld som er lagt til grunn ved beregningen av tapspotensialet for gjeld.
- I rapporten for 2. tertial er det i liten grad vist en sammensetning av de finansielle forpliktelsene, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser. Det er videre under gjeldsrapporteringen ikke opplyst om kommunens egne rentebetingelser eller om aktuell markedsrente. Det er opplyst om gjennomsnittlig rente på rapporteringstidspunktet.

Vi anbefaler kommunedirektøren å etablere rutiner som sikrer at rapporteringen fra finansforvaltningen blir i samsvar med finansforskriften og finansreglementets bestemmelser. Det anbefales videre å sikre at finansreglementet har utvetydige bestemmelser knyttet til rammer for de langsiktige plasseringene.

Hilsen

Irene Loka
revisjonssjef

Lene Rugland
oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk signert.

Kopi: Kommunedirektøren